

खटला दाखल तारीख : १०/०६/२०११
नोंदणी तारीख : १०/०६/२०११
निकाल तारीख : २०/०२/२०१८
कालावधी : वर्ष महिने दिवस
०६ ०८ १०

न्याय दंडाधिकारी प्रथम वर्ग, कंधार यांचे न्यायालयात.
(पिठासिन अधिकारी : सं वि स्वामी)

नियमित फौजदारी खटला क्र. ७०/ २०११
निशाणी क्रमांक :

महाराष्ट्र शासन तर्फे, ठाणे अंमलदार, ... अभियोग पक्ष
पोलिस ठाणे कंधार,
ता. कंधार, जिल्हा नांदेड.

. विरुद्ध

१. रामचंद्र मुकिंदा गंदलपवाड,
वय : ५१ वर्षे, धंदा : मासेमारी,
२. गणपत रामचंद्र गंदलपवाड,
वय : ३४ वर्षे, धंदा : मासेमारी,
दोघे राहणार नवरंगपुरा, ता. कंधार ,
जिल्हा नांदेड.

भारतीय दंड संहिता कलम ३२४, ५०४, ५०६ सह कलम ३४ अन्वये शिक्षापात्र
असलेल्या अपराधांसाठी

सहा. सरकारी अभियोक्ता : सौ. पि. एस. पाटील.

आरोपीं तर्फे वकिल : श्री. डी. एस. बस्वदे.

न्यायनिर्णय

(आज दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१८ रोजी घोषित केला)

१. प्रस्तुत खटला कंधार, पोलिस ठाणे यांनी भारतीय दंड संहिता १८६० (या पुढे भा.दं.वि. असे संबोधले आहे) कलम ३२४, ५०४, ५०६ सह कलम ३४ अन्वये दाखल केलेला आहे.

२. अभियोग पक्षाचे थोडक्यात कथन असे की, दिनांक २३/०१/२०११ रोजी पंचायत समिती, बचत भवन, कंधारच्या समोरील मैदानात अखील महाराष्ट्र भोई समाज सेवा संघ जिल्हा शाखा नांदेड , तालुका शाखा कंधार च्या वतिने मिटींग होती. त्या मिटींगसाठी तक्रारदार व्यंकट अबाजी नागलवाड हजर होते व आरोपी रामचंद्र व व्यंकट हे सुध्दा मिटींगसाठी हजर होते. दुपारी ०३.०० वाजता आरोपींनी तक्रारदारास “तु सोसायटीच्या लोकां सोबत लई हुशारी करु लागलास का ?” असे म्हणुन शिवीगाळ करु लागले. त्यावेळी तक्रारदाराने आरोपींना “शिवीगाळ का करता, मी तुमच्या वांदयात नाही, काही नाही असे का करता ?” असे सांगितले असता आरोपी गणपत याने त्याच्या हातातील लोखंडी पंचाने तक्रारदाराच्या उजव्या हाताच्या करंगळीवर मारुन जखमी केले व दोन्ही आरोपींनी तक्रारदारास तुला खतम करुन टाकीन अशी धमकी दिली. सबब तक्रारदाराने पोलिस ठाणे, कंधार येथे गुन्हा रजि. क्र. १०/२०११ अन्वये आरोपीं विरुद्ध सदर घटनेची फिर्याद दिली.

३. कंधार पोलिसांनी तक्रारदाराची फिर्याद भा.दं.वि.सं. कलम ३२४, ५०४, ५०६ सह कलम ३४ अन्वये नोंदवुन घेतली व पुढील तपास पोलिस हेड

कॉन्स्टेबल श्री. टी. एन. जाधव यांच्याकडे दिला. तपास अधिकारी यांनी दोन पंचा समक्ष घटनास्थळाचा पंचनामा केला, संबंधीत साक्षीदारांचे जबाब नोंदवले, आरोपींना अटक करून आरोपींच्या ताब्यातून गुन्ह्यात वापरलेला एक लोखंडी पंच जप्ती पंचनामा करून पंचा समक्ष जप्त केले, जखमीचे वैद्यकिय प्रमाण पत्र हस्तगत केले व तपासाअंती न्यायालयामध्ये आरोपीं विरुद्ध दोषारोप पत्र दाखल केले.

४. प्रस्तुत खटल्या कामी आरोपीं विरुद्ध भा.दं.वि.सं. कलम ३२४, ५०४, ५०६ सह कलम ३४ अन्वये हुकुम जारी केला. प्रस्तुत कामी आरोपी हजार झाले. त्यानंतर माझ्या पुर्व पदिय अधिका-यांनी भा.दं.वि.सं. कलम ३२४, ५०४, ५०६ सह कलम ३४ अन्वये निशाणी क्र. १० वर आरोपीं वर दोषारोप ठेवले व आरोपींना मराठी मधुन दोषारोप समजावून सांगितले. त्याप्रमाणे आरोपींनी दोषारोप अमान्य केला व संपरिक्षेची मागणी केली.

५. आरोपीं वरील दोषारोप शाबीत करण्याच्या अनुषंगाने अभियोग पक्षाने तक्रारदार व प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदारास तपासले. तक्रारदार व प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदाराने अभियोग पक्षाच्या कथनाचे समर्थन केले नाही. आरोपी तर्फे घटनास्थळ पंचनामा, जप्ती पंचनामा व वैद्यकिय प्रमाणपत्र मान्य करण्यात आले. तसेच प्रस्तुत प्रकरणात तक्रारदाराने प्रकरण पुढे चालवायचे नाही म्हणुन तडजोड पुरसीस नि. ३८ दाखल केल्यामुळे अभियोग पक्षाचा पुरावा बंद करण्यात आला. तसेच आरोपीं विरुद्ध कोणताही पुरावा न आल्याने फौजदारी प्रक्रीया संहिता कलम ३१३ अन्वये आरोपींचे निवेदन नोंदवण्यात आले नाही.

६. अभियोग पक्षातर्फे विव्दान वकिल सौ. पि. एस. पाटील व आरोपी पक्षातर्फे विव्दान वकिल श्री. डी. एस. बस्वदे यांचा युक्तीवाद ऐकला.

७. आरोपीवर ठेवलेला दोषारोप यावरून मी पुढील मुद्दे विचारार्थ मांडत असुन त्यास कारणांसह निष्कर्ष पुढील प्रमाणे देत आहे.

अ.क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
०१.	दिनांक २३/०१/२०११ रोजी दुपारी ०३.०० वाजता, पंचायत समिती, बचत भावन, कंधार येथे आरोपींनी आपसात संगनमत करुन तक्रारदार व्यंकट आबाजी नागलवाड यांना लोखंडी पंचेने मारुन इच्छापुर्वक दुखापत केली आणि या व्दारे भा.द.वि.सं. चे कलम ३२४ सह कलम ३४ खाली शिक्षापात्र अपराध केला हे अभियोग पक्ष शाबीत करतो काय ?	नकारार्थी.
०२.	वर नमुद केलेल्या तारखेस, वेळी व ठिकाणी आरोपींनी आपसात संगनमत करुन तक्रारदार व्यंकट आबाजी नागलवाडचा अपमान करुन प्रक्षोभित केले ज्याव्दारे ते सार्वजनिक शांततेचा भंग करतील आणि या व्दारे भा.द.वि.सं. चे कलम ५०४ सह कलम ३४ खाली शिक्षापात्र अपराध केला हे अभियोग पक्ष शाबीत करतो काय ?	नकारार्थी.
०३.	वर नमुद केलेल्या तारखेस, वेळी व ठिकाणी आरोपींनी आपसात संगनमत करुन तक्रारदार व्यंकट आबाजी नागलवाड यांना जिवे मारण्याची धमकी देवुन फौजदारी पात्र धाकदपटशा केला आणि या व्दारे भा.द.वि.सं. चे कलम ५०६ सह कलम ३४ खाली शिक्षापात्र अपराध केला हे अभियोग पक्ष शाबीत करतो काय ?	नकारार्थी.
०४.	अंतिम आदेश ?	आरोपींना निर्दोष मुक्त करण्यात येते.

कारणमिमांसा

०८. अभियोग पक्षाने तक्रारदार व्यंकट आबाजी नागलवाड यांना नि. ४० वर तपासले व प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार आत्तम पुंडलिक मेकलवाड यांना नि.

४१ वर तपासले (या पुढे त्यांना अनुक्रमे सा. क्र. १ व २ असे संबोधण्यात येत आहे.)

मुद्दे क्र. १ ते ३ बाबत

०९. मुद्दे क्र. १ ते ३ हे एकमेकांशी संलग्न असल्यामुळे व पुराव्याची पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी मी सर्व मुद्दे एकत्रीतपणे विचारार्थ घेत आहे.

१०. सा. क्र. १ यांच्या पुराव्यात असे आले आहे की, चार वर्षा पुर्वी बचत भवन, कंधार येथे बैठक चालु होती त्यावेळी आरोपी व त्यांच्या दरम्यान शाब्दीक वाद झाला होता त्यामुळे त्यांनी आरोपीं विरुद्ध पोलिस ठाण्यामध्ये तक्रार दिली होती.

११. सा. क्र. १ हे अभियोग पक्षास सहकार्य करीत नसल्यामुळे सहा. सरकारी अभियोक्ता यांनी त्यांचा उलट तपास घेतला. उलट तपासात उलट तपासात सा. क्र. १ यांनी आरोपी व त्यांच्या दरम्यान तडजोड झाल्याचे मान्य केले. तसेच दिनांक २३/०१/२०११ रोजी सकाळी ११.०० वाजताच्या सुमारास ते पंचायत समिती येथील बचत भावनमध्ये बैठकी निमित्त गेले असता सदर बैठकीमध्ये आरोपींनी शिवीगाळ करुन आरोपी गणपतने लोखंडी पंचने त्यांच्या हाताच्या उजव्या करंगळीवर मारुन जखमी केले व जिवे मारण्याची धमकी दिली या बाबी नाकारल्या आहेत. सा. क्र. १ यांनी फिर्याद वरील त्यांची सही मान्य केली पण त्यातील मजकुर त्यांनी पोलिसांना सांगितला नव्हता असे कथन केले.

१२. सा. क्र. २ यांच्या पुराव्यात असे आले आहे की, त्यांना घटने बद्दल माहिती नाही. सा. क्र. २ हे अभियोग पक्षास सहकार्य करीत नसल्यामुळे

सहा. सरकारी अभियोक्ता यांनी त्यांचा उलट तपास घेतला. उलट तपासात सा. क्र. २ यांनी दिनांक २३/०१/२०११ रोजी सकाळी ११.०० वाजताच्या सुमारास ते पंचायत समिती येथील बचत भवनमध्ये बैठकी निमित्त तक्रारदार व्यंकट आला असता सदर बैठकीमध्ये आरोपींनी शिवीगाळ करून आरोपी गणपतने लोखंडी पंचने व्यंकटच्या हाताच्या उजव्या करंगळीवर मारून जखमी केले व जिवे मारण्याची धमकी दिली तसेच सदर भांडणाची त्यांनी सोडवासोडव केली या बाबी नाकारल्या आहेत.

१४. आरोपी तर्फे घटनास्थळ पंचनामा व जप्ती पंचनाम व वैद्यकिय प्रमाण पत्र नि. ४२ ते ४४ मान्य करण्यात आले आहे. एकंदरीत अभियोग पक्षाच्या पुराव्याचे अवलोकन केले असता असे दिसून येते की, तक्रारदार व आरोपीमध्ये न्यायालया बाहेर तडजोड झाली आहे व त्या प्रमाणे फिर्यादीने पुरसीस नि. ३८ दाखल करून प्रकरण पुढे चालवायचे नाही असे कथन केले. तसेच प्रस्तुत प्रकरणातील महत्वपूर्ण साक्षीदार म्हणजेच तक्रारदार व प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार यांनीच अभियोग पक्षास सहकार्य केले नाही. त्यामुळे अभियोग पक्षाचे पुढील साक्षीदार तपासून कोणताही महत्वपूर्ण पुरावा उपलब्ध होणार नसल्यामुळे अभियोग पक्षाचा पुरावा बंद करण्यात आला. एकंदरीत अभियोग पक्षाच्या वतीने आलेल्या पुराव्याचे अवलोकन केले असता प्रस्तुत प्रकरणातील महत्वपूर्ण साक्षीदार तक्रारदार व प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार यांनी अभियोग पक्षास सहकार्य केलेले नाही. म्हणून प्रस्तुत कामी आलेल्या पुराव्या वरून अभियोग पक्षाने आरोपी वरील दोषारोप योग्य शंकेच्या बाहेर जावून शाबीत केला असे म्हणता येणार नाही. त्यामुळे मी मुद्दे क्र. १ ते ३ चा निष्कर्ष नकारार्थी देत आहे.

मुद्दा क्र. ४ बाबत

१५. फौजदारी खटल्यामध्ये आरोपींवरील दोषारोप योग्य शंकेच्या बाहेर

जावुन शाबीत करणे अभियोग पक्षावर बंधनकारक आहे. मात्र प्रस्तुत कामी अभियोग पक्षाने आरोपीं वरील दोषारोप योग्य शंकेपलिकडे जाऊन शाबीत केलेले नाहीत. त्यामुळे आरोपींना संशयाचा फायदा देऊन निर्दोष सोडणे न्यायोचित होणार आहे. सबब, पुढील प्रमाणे आदेश पारित करण्यात येतो.

आदेश

०१. आरोपी क्र. १ व २ यांना भारतीय दंड संहिता कलम ३२४ ५०४, ५०६ सह कलम ३४ च्या गुन्ह्यातुन फौजदारी प्रक्रिया संहिता १९७३ कलम २४८(१) अन्वये निर्दोष मुक्त करण्यात येत आहे.
०२. आरोपींचे जामीन कदबे रद्द करण्यात येत आहेत.
०३. जप्त मुद्देमाल एक लोखंडी पंच (फायटर), मुल्यहिन असल्यामुळे, अपीलाच्या कालावधी नंतर नष्ट करण्यात यावा.
- ०३ न्यायासनावरून खुल्या न्यायालयात पारीत.

दिनांक २०/०२/२०१८

(सं. वि. स्वामी)
न्याय दंडाधिकारी, प्रथम वर्ग, कंधार